

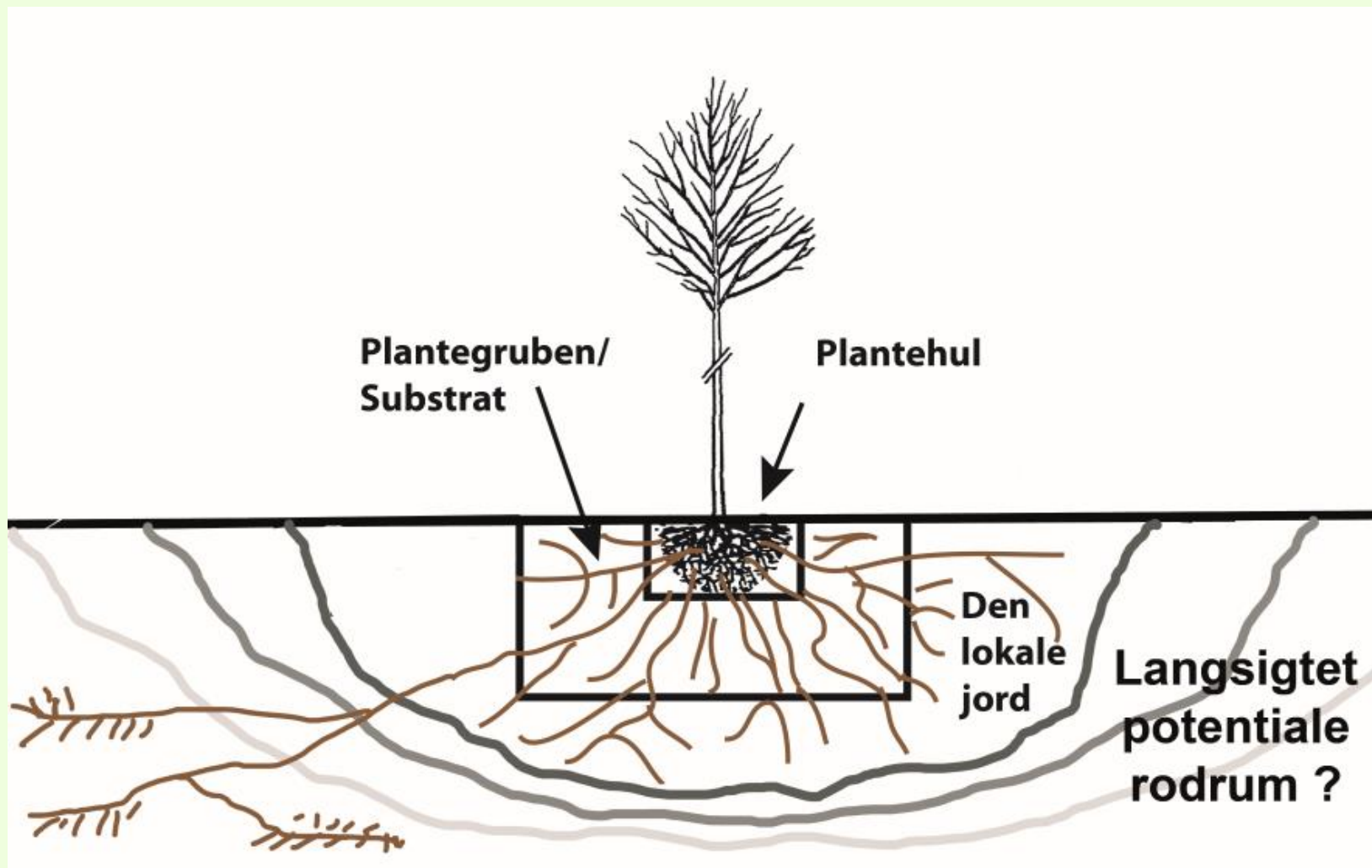
Byjord – Godt eller skidt ?

Christian Nørgård Nielsen
SkovByKon

Substrat ved nyplantning?

- Tyskland – stadsgartnere: min 12 m³
- Tyskland (FLL): 7 m³
- Dansk praksis: 2-3 m³
- Se artikel:
https://skovbykon.dk/images/stories/PDF_skovbykon/bytrae_substrater.pdf
- **MEN MÅSKE ER DEN LOKALE JORD GOD NOK ?**

Central diagnose: Lokal jords egnethed (hor. + vert.)

**Er den lokale jord
”rodvenlig” ?**

**Eller kan den blive
det?
(ofte JA!)**

Jord er HELT CENTRAL, når vi skal revitalisere træer

Byjord

er afgørende både

- når vi planter, og

- når vi plejer

Hvad er byjord ?

- **Byjord er meget ofte "OPFYLD":**
  - meget ofte "muldjord"
  - meget ofte stabil grus
  - meget ofte murbrokker (kan være en fordel ...)
  - byggeaffald

- **Niveauet er typisk hævet 0,5 – 2 meter**

Opfyld = ”god muldjord”

- Organisk materiale / humus er værdifuldt vækstmedie
.....
- **HVIS der er ilt i jorden !!**
- Hvis anaerobe forhold:
  - Anaerob respiration
  - Gæring
  - Udskiller toksiner =
  - ”Rodfjendtlig” =
- Rødder tvinges til overfladen

Komprimeret jord

- **Problem = primært ødelagt luftskifte =**
- **Blokering for ilt**
- **Ophobning af**
  - **CO₂**
  - **Metan, org. Svovl**

Hypertro-
fiske
lenticeller

Lind

Ginkgo

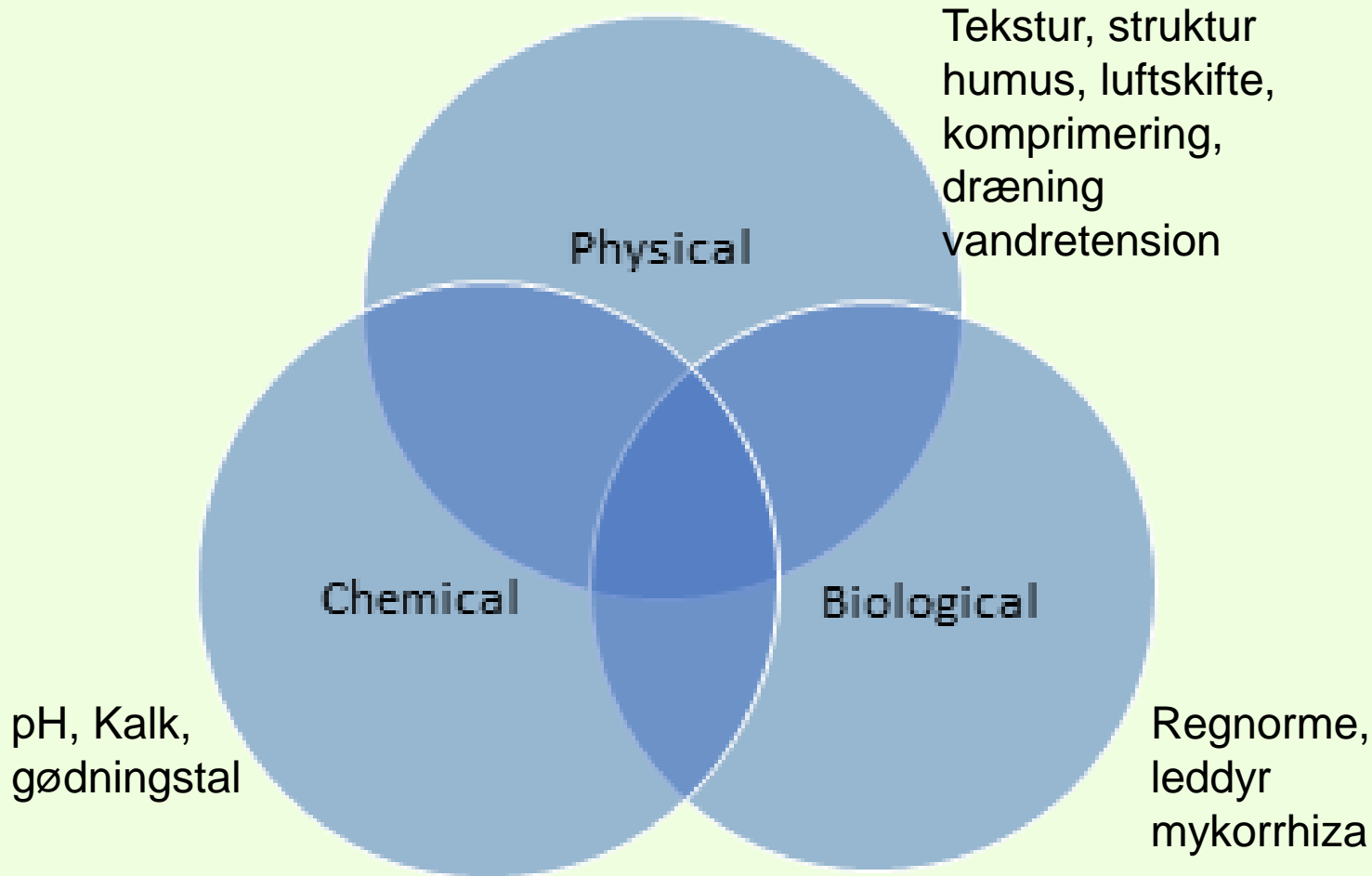
?

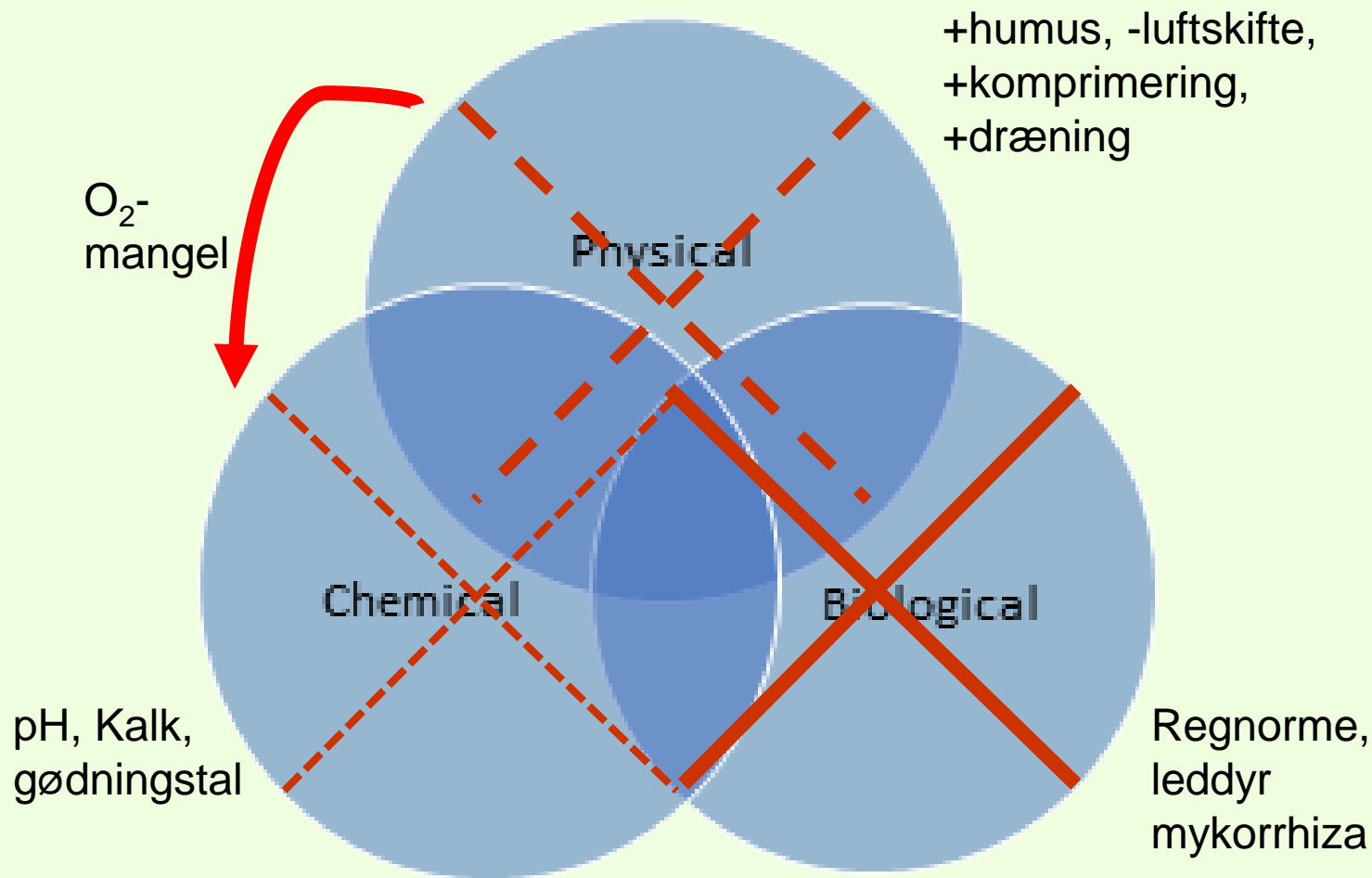
Meget typisk: uheldig lagdeling

Jordens 3 komponenter

By-jordens 3 komponenter

Hvordan griber I undersøgelsen an i praksis ?

Hvordan gør man?

- **Position: tæt på træ, men ikke grave tykke rødder: 2 - 8 meter**
- **Hvorfor: Der skal være 1-10 mm tykke rødder i profilen !!!!!**
- **Beskriv profilen: horisonternes tekstur og farve, grad af komprimering, men frem for alt:**
- **Hvilke horisonter er "rodvenlige" = ER DER RØDDER?**
- **Hvilke horisonter er IKKE "rodvenlige", og HVORFOR?**
- **Grav dybt !!! Mindst 1 meter**

Beskriv profilen / horisonterne

**Orange / rød marmorering
= oxideret jern**

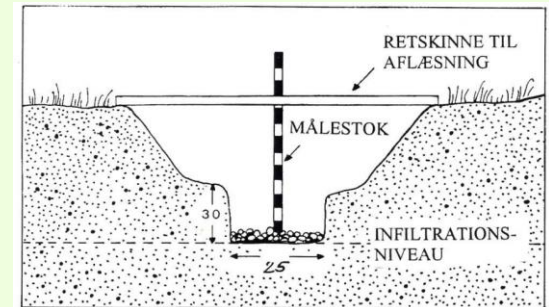
Er der rodvenlig jord ??

Rod-fjertlig jord – hvorfor?

- Check pH
- Check komprimering (stik-sonde)
- Check høj humus-indhold i dybden
- Check lagring
- Check vertikal dræningskapacitet:

https://ign.ku.dk/partnerlandskab/filer/infiltrationsproeve_skema_gv.ashx

Tegning fra: Nedsivning af regnvand i faskiner, Rørcenter-anvisning 009, juni 2005

- Meget ofte er problemet: **"DÅRLIGT LUFTSKIFTE"** mellem atmosfære og jord =
  - Mangel på ilt = anaerob
  - Ophobning af toksiske gasser

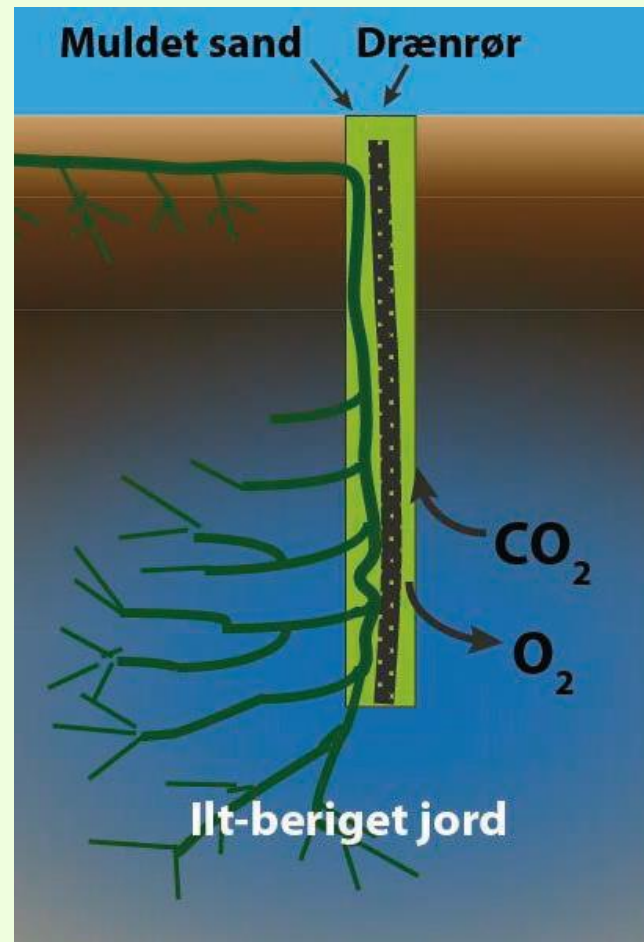
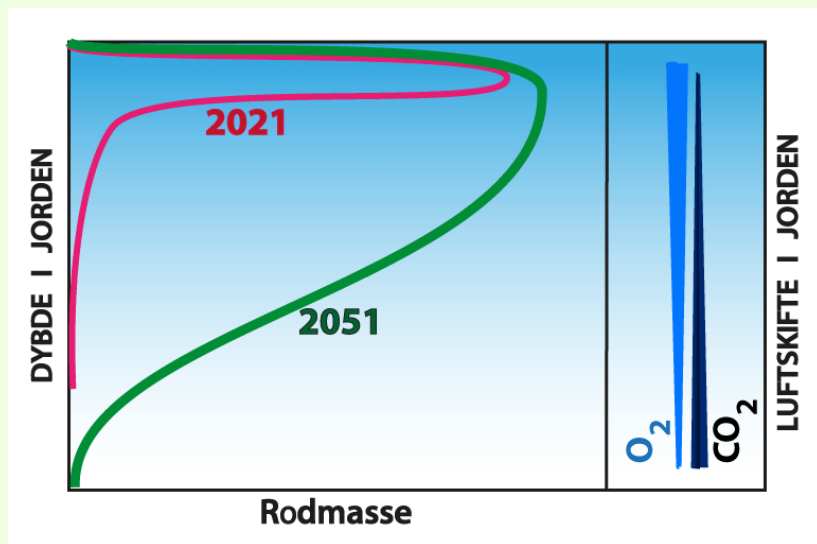
(Gary Watson: bank sorte jernpæle i jorden: Rust = ilt)

Se på jorden i dybden (≥ 1 m) rodvenlig i dybe horisonter?

Check eventuelt vertikal dræningskapacitet – husk at have vand med:

Én mulighed for revitalisering: vertikale udluftsningshuller

Revitalisering af træer / Forbedring af vækstmediet !

- **SkovByKon har designet adskillige revitaliseringsprojekter gennem de sidste år – hvor overvejelser om jord har været centrale**
- **Måske berettes herom næste år**

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN !